

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pintavesien tilan luokittelu ja arviointiperusteet neljännellä kaudella

Jukka Ylikörkkö
10.10.2024

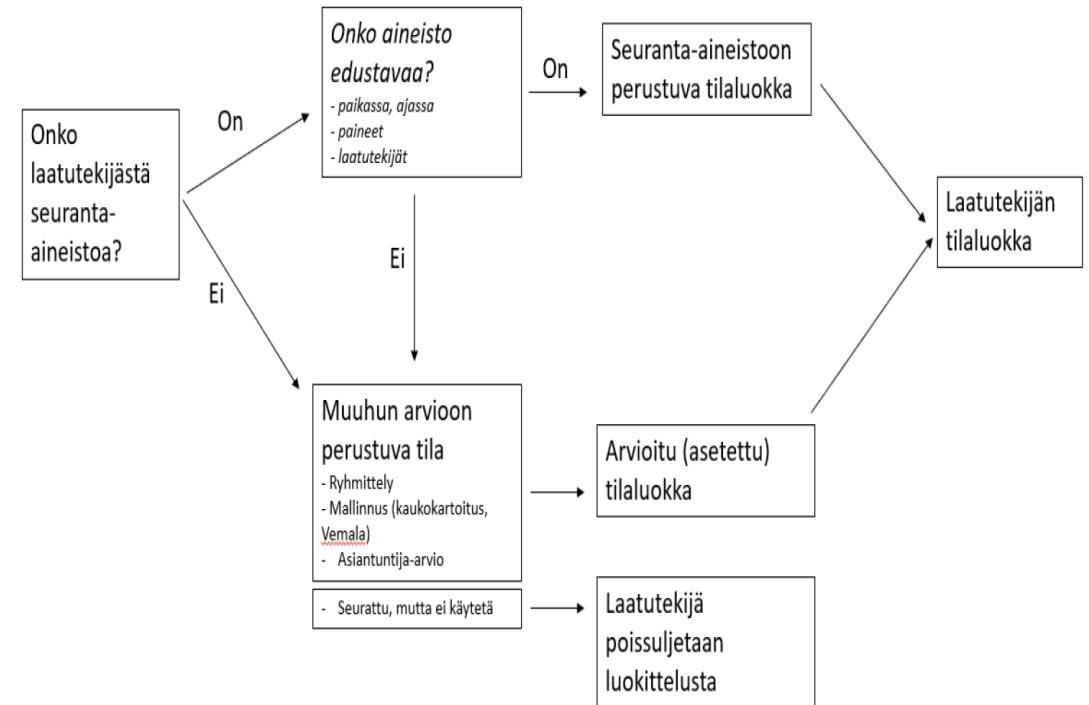
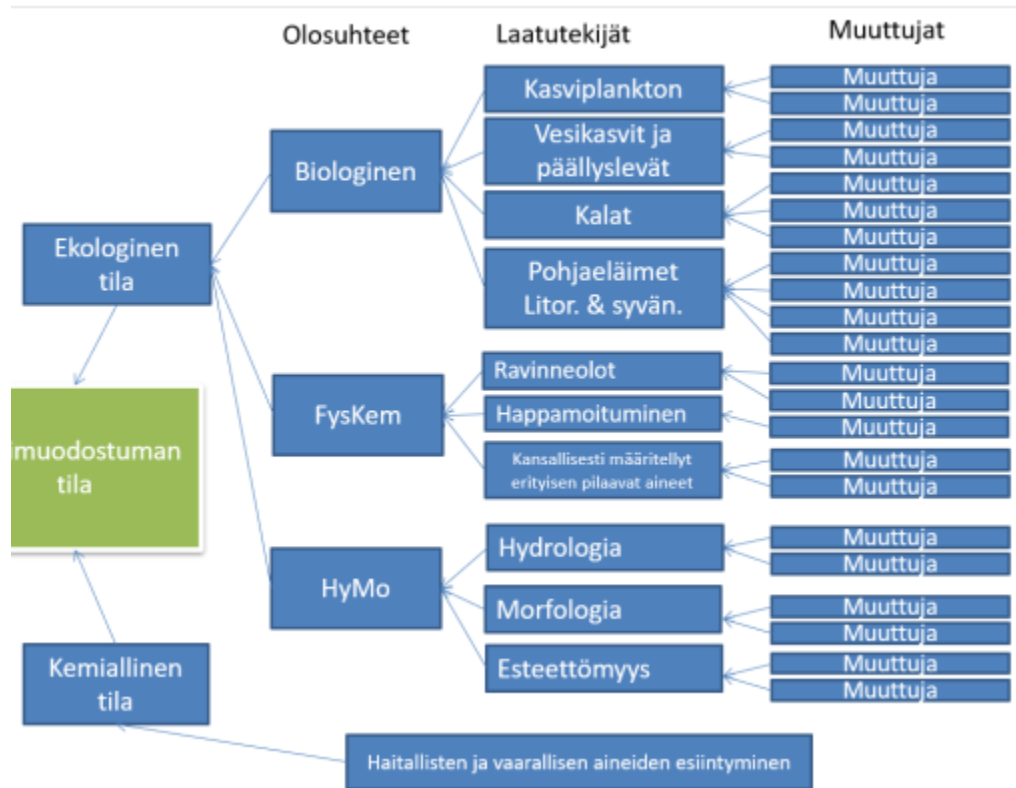
Pintavesien luokitteluoppaan päivitys

- Pintavesien luokitteluoppaan luonnoksen kommenttikierros 22.8.-13.9.2024 (ELYt + sidosryhmät, VHA5-7 ytr). Päivitetyt oppaan käsittely 5.11.2024 pintavesien koordinaatioryhmässä.
- Oppaaseen on koottu vesienhoidon 4. suunnittelukautta (2028-2033) varten pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan arvioinnin ja luokittelun periaatteet ja kriteerit
- Sidosryhmätilaisuus ekologisen tilan luokittelusta 10.10.2024
- Keinotekkoisten ja voimakkaasti muutettujen vesien luokittelun erillisohjetta tarkistetaan ja kommentointimahdollisuus ja sidosryhmätilaisuus myöhemmin loppuvuonna/talvella.
- Luokittelutyö toteutetaan ELY-keskuksissa vuosina 2024-2025 pääosin luokittelukauden 2017-2023 aineistoilla. Työ käynnistyy joulukuussa 2024. KeVoMu-vesien luokittelu sekä kemiallisen tilan luokittelu käynnistyvät vuoden 2025 aikana
- Tavoitteena on, että alustava luokittelu on valmis v. 2025 loppuun mennessä.

Mikä muuttuu

- Vesimuodostuman ekologisen tilan luokan määrittelyssä otetaan käyttöön EU-raportoinnin vaatimusten mukaisesti ns. one-out, all-out –periaate = ekologisen tilan luokka määräytyy heikoimmassa tilassa olevan laatutekijän mukaan
- V. 2015 EU:n tuomioistuimen Weser-tuomion myötä yksittäisten hankkeiden lupaharkinnassa heikentämiskielto ja poikkeukset tulee arvioida laatutekijöittäin → asiantuntija-arvion käyttö aineiston edustavuudesta ja luotettavuudesta tulee siirtymään laatutekijätasolle
- Arvioitu tilaluokka tulee erityisesti määrittää niille biologisille laatutekijöille, jotka reagoivat herkimmin vesimuodostumaan kohdistuville paineille, esim. säännöstellyissä järvissä rantavyöhykkeen vesikasvit/päällykslevät ja litoraalipohjaeläimet

Ekologisen tilan laatutekijöiden tilaluokituksen kulku 4. suunnittelukaudella

Uusia laatutekijöitä ja arviointia tukevia aineistoja

- Jokivesien tilan arviointiin on kehitetty vesikasvillisuuden luokittelumenetelmä ja järvikasviplanktonille kriteerit luontaisesti rehevien järvien tyypille
- Jokien hydromorfologisen tila-arvioinnin ja luokittelun tueksi on kehitetty pienten virtavesien elinympäristön muuttuneisuutta (Purohelmi-paikkatietoaineisto) ja jokien hydrologista tilaa ennustavia malleja
- Vesikasvien tukena järvissä ilmakuvatulkintaan perustuva umpeenkasvua arvioiva kasvittuneisuusmuuttuja. Taustalla vv. 2012-2023 ilmakuvatut 986 järveä.
- Rannikkovesissä tila-arviota tukemassa satelliittihavainnoista lasketut kevään a-klorofylli -indeksi sekä loppukesän a-klorofyllipitoisuus
- Perämerellä voidaan käyttää pohjaeläimistön BBI:n tukena pBQI-indeksiä.
- Fys.-kem. Lisämuuttujia (joille ei luokkarajoja) lisätty: esim. rannikko pohjanläheisen hapen pitoisuus hapen minimikaudella loppukesällä (15.7.-30.9.)

Vesien ja merenhoidon tietojärjestelmä Pisara

ARVIOTYÖKALU (TEST)

Pintavesien tila-arvio 4. suunnittelukausi

Järvet: Inarjärvi I. Anarjärvi

Tunnus
71.111.1.001_001

ELY-keskus
Lapin ELY

Tarkistettu kaudelle VHS4
Valmis

Muokattu viimeksi
19.08.2024 klo 15.24

Kasittale

Muokkaa

Ekologinen tila

Ekologinen tila

Riski

Laatutekijät ja muuttujat	Lukuarv o	Vrt.larv o	Yksikkö	EL S	ELS, skaalattu	Vaikutusp isteet	Seuranta- aineistoo n perustuv a tilaluokka	Seuranta-aineiston kuvaus	Asetettu tilaluokka	Asetetun tilaluokan peruste	Asetetun tilaluokan lisätieto
▼ Biologinen									Hyvä		
▶ Kalat											①
▶ Muu vesikasvillisuus - päälly...					0.601		Hyvä				①
▶ Kasviplankton					0.958		Erinomainen				①
▶ Muu vesikasvillisuus - vesik...											①
▶ Pohjaeläimet - littoraaliosio											①
▶ Pohjaeläimet - syvännuosio					0.877		Erinomainen				①
▼ HyMo							Tyydyttävä				Inarjärven HyMo-tila on tyydyttävä.
▶ Esteettömyys							Tyydyttävä				
▶ Hydrologia							Hyvä				
▶ Morfologia							Erinomainen				
▼ Fysikaalis-Kemiallinen											
▶ Fys.-kem. yleiset olosuhteet											
▶ Fys.-kem. lisämuuttujat, ei l...											

- Seurantaan perustuvat luokittelutulokset lasketaan keskitetysti käyttäen SYKEN ylläpitämien tietojärjestelmien dataa pois lukien vesikasvit, jotka lasketaan SYKEssä.
- Kala-aineistojen käsittelystä vastaa LUKE
- Pisara-järjestelmästä on tarkoitus tulla avoin järjestelmä